

Ingrid bedenkt een slimme reactie op de actie van Henk. Zij verschuift haar strandtent ook naar het midden van het strand. Sommige van haar klanten moeten nu verder lopen en die zijn daar boos over.

- 1p 23 Er ontstaat een ruzie tussen Henk en Ingrid. Het tv-programma De Rijdende Rechter moet er aan te pas komen. De rechter komt met een verontrustende uitspraak: "De overheid verbiedt prijsafspraken tussen ondernemers. De boete hiervoor kan in jullie geval oplopen tot duizenden euro's per dag."
→ Noem een reden waarom de overheid prijsafspraken verbiedt.

Goede tijden

Bij de beantwoording van de vragen in deze opgave moet je soms gebruikmaken van informatiebron 8 in de bijlage.

Op Prinsjesdag wordt traditiegetrouw de Troonrede voorgelezen door de Koning. De minister van Financiën biedt daarna de Tweede Kamer de Miljoenennota en de rijksbegroting aan.

Voor het opstellen van de rijksbegroting heeft de regering diverse instanties waar zij informatie of advies inwint.

persoon 1

persoon 2

- 1p 24 Deze twee personen doen elk een uitspraak.
→ Bij welke instantie zijn deze twee personen werkzaam?
Kies uit de instanties: CBS, UWV of SER.
*Doe het zo: Noteer persoon 1 en persoon 2 op je antwoordblad.
Vul bij beide personen de juiste instantie in.*

- 2p **25** Op Prinsjesdag wordt duidelijk gemaakt hoe het gaat met de Nederlandse economie. Vanaf 2014 tot aan 2019 is het nationaal inkomen elk jaar met tenminste 1,5% gegroeid.
- Leg in twee stappen uit dat het voor de regering in tijden van economische groei gemakkelijker is om een overschot op de rijksbegroting te realiseren. Gebruik in je antwoord zowel het begrip inkomsten als uitgaven.

Het lukt de regering om in economisch goede tijden de staatsschuld procentueel te laten dalen. Bovendien moet Nederland zich houden aan de financiële afspraken van de EMU:

- 1 Landen mogen maximaal een begrotingstekort van 3% van het nationaal inkomen hebben.
- 2 Landen mogen maximaal een staatsschuld van 60% (EMU-norm) van het nationaal inkomen hebben.

Gebruik informatiebron 8.

- 1p **26** Bereken hoeveel procent de Nederlandse staatsschuld in 2019 lager is dan de EMU-norm. Schrijf je berekening op.
- 1p **27** De Nederlandse bevolking is op Prinsjesdag vooral benieuwd wat de plannen van de regering betekenen voor hun koopkracht. Wat wordt verstaan onder koopkracht?
- A het bruto-inkomen
  - B het netto-inkomen
  - C het nominaal inkomen
  - D het reëel inkomen
- 2p **28** De koopkracht in Nederland wordt onder meer bepaald door de inflatie. Als de regering de inkomstenbelasting verhoogt, kan dat leiden tot inflatie in Nederland.
- Leg in twee stappen uit dat door verhoging van de inkomstenbelasting inflatie kan ontstaan.
- 1p **29** De regering wil dat de middeninkomens er op vooruitgaan door de arbeidskorting te verhogen. Middeninkomens zijn huishoudens met een bruto-inkomen tussen de € 30.000 en € 60.000, dat is ongeveer 80% van alle huishoudens.
- Leg uit dat het verhogen van de arbeidskorting kan leiden tot een stijging van het besteedbaar inkomen van middeninkomens.